

ZAMUDNA SODBA
V IMENU LJUDSTVA
IN
SODBA
V IMENU LAJUDSTVA

Okrožno sodišče v Ljubljani, višja sodnica Martina Zidar

je v pravdni zadevi tožeče stranke: **VIKTOR KNAVS**, [REDACTED]
ki ga zastopa Odvetniška družba Pirc Musar & Partnerji, o.p., d.o.o. v Ljubljani, proti
toženi stranki: **REPORT d.o.o.**, Hacquetova ulica 1A, Ljubljana, ki jo zastopa
Odvetniška družba Matoz, o.p., d.o.o. v Kopru,

zaradi objave sodbe (pcto. 1.000,00 EUR), javnega opravičila (pcto. 1.000,00 EUR) ter
plačila odškodnine v višini 120.000,00 EUR (pcto. 120.000,00 EUR),

dne 5. februarja 2019

RAZSODILO:

- I. Tožena stranka, Report d.o.o., Hacquetova ulica 1A, Ljubljana, je dolžna tožeči stranki, Viktorju Knavs, [REDACTED] plačati odškodnino v znesku 8.300,00 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dne 28.8.2017 do plačila.
- II. Tožena stranka, Report d.o.o., Hacquetova ulica 1A, Ljubljana, je dolžna na lastne stroške v roku 15 dni na spletni strani www.pozareport.si, ki je v razvid medijev vpisana pod zaporedno št. 1259, zagotoviti objavo uvoda in izreka te sodbe, brez navedbe ulice prebivališča tožeče in tožene stranke,

ter hkrati objaviti prav tam še posebej javno opravičilo z naslednjo vsebino: »Viktorju Knavs se opravičujemo za neresnične in žaljive zapise v zvezi s poročanjem v članku »Dokumenti, utaja davkov: Viktor Knavs, oče Melanie Trump, je bil v zaporu«, dne 19.10.2016 objavljenem v elektronskem mediju Pozareport.si, in sicer glede neresničnih navedb, da je bil Viktor Knavs obtožen in obsojen zaradi dveh kaznivih dejanj in v zaporu. Report d.o.o.«,

oboje pa drugo ob drugem, s črkami v pisavi Times New Roman, velikosti 12, sicer je dolžna tožena stranka dopustiti, da to stori tožeča stranka sama, vse na enak način, kot je to opisano predhodno, na stroške tožene stranke.

- III. Kar je tožeča stranka zahtevala več ali drugače, se zavrne.
- IV. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti v roku 15 dni stroške tega pravnega postopka v znesku 1.943,10 EUR, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva zamude dalje do plačila.

OBRAZLOŽITEV:

1. Tožnik je dne 28.8.2017 vložil tožbo s katero od toženca zahteva plačilo 20.000,00 EUR za nepremoženjsko škodo, 100.000,00 EUR kaznovalne odškodnine ter javno objavo sodbe in javnega opravičila. Tožnik navede, da je toženec dne 19.10.2016 objavil članek v elektronskem mediju Pozareport.si z naslovom »Dokumenti, utaja davkov: Viktor Knavs, oče Melanie Trump, je bil v zaporu« (v nadaljevanju članek), v katerem je pisal o tožniku kot o bivšem kaznjencu in zaporniku. Poudari, da ni bil nikoli obsojen, ni storil kaznivih dejanj utaje davkov ter nedovoljene trgovine po 226. in 235. členu tedanjega kazenskega zakonika, ni bil izbrisan iz kazenske evidence, ker zoper njega nikoli ni bilo obsodbe in nikoli ni bil v zaporu. Da je temu tako je potrdil Arhiv RS, navedeno izhaja tudi iz odgovora Okrožnega sodišča v Novem mestu. Tožnik očita tožencu, da je pisal o

očitkih preverljivih dejstev, ki jih pred objavo ni preveril v zadostni meri. V članku se sicer toženec sklicuje na podatke iz t.i. uradnih dokumentov »udba.net«, vendar tožnik poudarja, da toženec ni imel utemeljenega razloga verjeti v njihovo resničnost. Toženec bi moral pred objavo podatke preveriti pri Arhivu RS, Sovi oz. drugje, vendar tega ni storil. Nasprotno je toženec podatke suvereno interpretiral sam, brez preverb in iskanja pomoči, četudi je vedel, da gre za podatke, pri katerih je pravilnost preverljiva. Tožnik opozori, da je sam na enostaven način pridobil podatke, ki to dokazujejo, kar pomeni, da bi enako lahko in kot novinar moral to storiti tudi toženec. Ker toženec navedenega ni storil, ni pokazal primerne skrbnosti. Članek predstavlja grob poseg v osebnostne pravice tožnika, z njim je toženec močno okrnil ugled in dobro ime tožnika in njegove družine. Neresnična objava, da je bil tožnik v zaporu je objektivno žaljiva. Tožnik še navede, da tudi dejstvo, da je relativna javna oseba toženca ne odvezuje odgovornosti za kršitve osebnostnih pravic tožnika, saj javni interes za takšno pisanje ne obstaja. V tem primeru tudi ni šlo za umetniško ustvarjanje in za objektivno obveščanje javnosti. Tudi žanr članka ne vpliva na novinarjeve temeljne dolžnosti, da preveri resničnost tega, kar napiše. Tožnik zaključuje, da vse navedeno izkazuje protipravno ravnanje toženca. Glede škode tožnik navede, da je bil zaradi članka dalj časa prizadet, nespečen, užaljen, razburjen in zaskrbljen, članek je negativno vplival ne le na njegov ugled, pač pa tudi na njegovo zasebno in družinsko življenje. Tožnik se je čutil ponižanega, bil je razdražljiv in distanciran, porušen je bil njegov osebni mir. Pisanje v članku ga je osmešilo, ponižalo in oropalo osebnega dostojanstva. Njegove duševne bolečine so bile intenzivne in zaradi dosegljivosti članka še vedno trajajo. Zaradi razsežnosti primera je bilo trpljenje tožnika še toliko večje. V sled navedenega tožnik zahteva povrnitev nepremoženjske škode za pretrpljene duševne bolečine zaradi razžalitve časti in dobrega imena v znesku 20.000,00 EUR. Tožnik zahteva tudi plačilo t.i. kaznovalne odškodnine, saj le tako toženec v prihodnosti ne bo objavil pisanja polnega neresnic. Tožeča stranka še navede, da je med protipravnim ravnanjem in nematerialno škodo, ki jo je utrpela tožeča stranka podana vzročna zveza. Tožnik nenazadnje zahteva tudi, da se toženec javno opraviči za članek in da javno objavi sodbo v elektronskem mediju Požareport.si ter v vseh večjih časopisih (Delo, Dnevnik in Večer).

2. Sodišče je toženca pozvalo naj odgovori na tožbo v roku 30 dni z opozorilom, da bo tožbenemu zahtevku ugodilo, če v tem roku ne bo odgovoril na tožbo in da bo v primeru izdaje zamudne sodbe nosil vse stroške postopka (277. člen Zakona o pravnem postopku, UL RS, št. 73/07 s spremembami, v nadaljevanju ZPP).
3. Toženec, kljub temu, da mu je bila tožba vročena na naslov v sodnem registru (Parmova ulica 41 v Ljubljani) dne 17.10.2017 na tožbo ni odgovoril v postavljenem roku 30 dni tj. najkasneje do dne 16.11.2017 (vročilnica pripeta k list. št. 20). Toženec je vložil odgovor na tožbo in predlog za vrnitev v prejšnje

stanje dne 15.1.2018, ki ga je sodišče pravnomočno zavrnilo. V izogib ponavljanju, da je bila vročitev tožencu pravilna in da je rok za odgovor na tožbo zamudil, se sodišče v celoti sklicuje na obrazložitev sklepa z dne 30.5.2018 in sklepa Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Cp 1894/2018 z dne 21.11.2018.

4. Ker je tožena stranka zamudila rok za odgovor na tožbo, je sodišče na podlagi 318. člena ZPP presojalo, ali so izpolnjeni vsi pogoji za izdajo zamudne sodbe. Zamudna sodba se lahko izda pod naslednjimi pogoji: 1. da je toženi stranki pravilno vročena tožba v odgovor; 2. da ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati (3. odstavek 3. člena ZPP); 3. da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi; 4. da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložila tožeča stranka, ali z dejstvi, ki so splošno znana. Zaradi pasivnosti tožene stranke se šteje, da so v tožbi navedena dejstva resnična in tako predstavljajo dejansko podlago zamudne sodbe.
5. Sodišče ugotavlja, da so podane vse predpostavke za izdajo zamudne sodbe zoper toženca po 318. členu ZPP. Tožba je bila tožencu pravilno vročena v odgovor dne 17.10.2017. Zahtevek tožnika ni zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati v smislu 3. odstavka 3. člena ZPP. Utemeljenost zahtevka izhaja iz dejstev, navedenih v tožbi, in ta tudi niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil tožnik ali s splošno znanimi dejstvi.
6. Tožnik je kot dokaz tožbi priložil članek (A2), dopis naslovljen na Arhiv RS (A3), dopis Ministrstva za kulturo z dne 2.11.2016 (A4), odgovor Okrožnega sodišča v Novem mestu (A5), zasebna tožba (A6).
7. Glede dela zahtevka so izpolnjeni pogoji za izdajo zamudne sodbe. V preostalem delu je sodišče tožbeni zahtevek tožnikov zavrnilo.
8. 131. člen Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 s spremembami, v nadaljevanju OZ) določa, da kdor povzroči drugemu škodo, jo je dolžan povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Tožeča stranka je dolžna izkazati nedopustno ravnanje tožene stranke, obstoj škode in vzročno zvezo med nedopustnim ravnanjem tožene stranke in škodo. Glede zadnjega elementa odškodninske odgovornosti tj. krivde je OZ vpeljal načelo obrnjenega dokaznega bremena (1. odstavek 131. člena OZ), kar pomeni, da je na toženi stranki breme, da dokaže, da je škoda nastala brez njene krivde. Nadalje 147. člen OZ določa, da za škodo, ki jo povzroči delavec pri delu ali v zvezi z delom tretji osebi, odgovarja pravna ali fizična oseba, pri kateri je delavec delal takrat, ko je bila škoda povzročena, razen če dokaže, da je delavec v danih okoliščinah ravnal tako, kot je bilo treba.

9. Za upravičenost do denarne odškodnine na podlagi 179. člena OZ mora med drugim oškodovanec dokazati poseg v njegovo osebnostno pravico in potrebno žaljivost, ki se presoja objektivno. Pri tem sodišče pojasnjuje, da se zaradi pasivnosti tožene stranke šteje, da so navedena dejstva v tožbi resnična. Civilni predpisi ne vsebujejo opredelitve, kaj je razžalitev časti in dobrega imena, zato si sodna praksa pri tem pomaga s kazenskopravnim pojmovanjem teh terminov. Za obstoj protipravnega ravnanja v smislu civilnega delikta ni treba, da so podani znaki točno določenega kaznivega dejanja zoper čast in dobro ime oz. enega od tovrstnih kaznivih dejanj. Treba se je zavedati, da vsaka nespoštljivost oz. nevljudnost, ki koga čustveno prizadene, pravno še ne pomeni posega v čast in dobro ime. Običajno mora biti podano izražanje ne le nevljudnih, ampak neresničnih dejstev. Vsako neresnično dejstvo pa prav tako še ne pomeni žalitve časti in dobrega imena. Sodišče najprej ugotavlja, da je toženec v članku objavil neresnična dejstva o tožniku. Tožnik je namreč navedel, da je toženec dne 19.10.2016 objavil članek v elektronskem mediju Pozareport.si z naslovom »Dokumenti, utaja davkov: Viktor Knavs, oče Melanie Trump, je bil v zaporu«, v katerem je toženec pisal o tožeči stranki kot o bivšem kaznjencu in zaporniku. V članku je toženec med drugim zapisal: »Po najnovejših razkritjih uradnih dokumentov, imenovanih »udba.net« (gre za tako imenovano Centralno abecedno evidenco notranjega ministrstva iz časov bivšega komunističnega režima), ki so sestavni del Arhiva Republike Slovenije in jih kot verodostojne priznava tudi slovensko sodišče, je bil Viktor Knavs, oče Melanie Trump, potencialno prve dame ZDA, celo v zaporu. In to zaradi dveh kaznivih dejanj, utaje davkov ter nedovoljene trgovine.« In nadaljeval: »Dalje izvemo, da sta bili kaznivi dejanji storjeni leta 1976, primer zoper Viktorja Knavsa je vodila Uprava za notranje zadeve mesta Celje (policija), šlo pa je za kaznivi dejanji po 226. in 235. členu tedanjega (jugoslovanskega) kazenskega zakonika. Zabeleženo je tudi, da je oseba - Viktor Knavs - izbrisana iz kazenske evidence, kar pomeni, da se je skladno s pravosodno prakso - po zakonsko določenem preteku let obsodba izbrisala iz kazenske evidence.« Zapisal je tudi: »Po navedbah najdenih dokumentov je bil Viktor Knavs obtožen in obsojen zaradi dveh kaznivih dejanj: nedovoljene trgovine (po 226. členu kazenskega zakonika) in utaje davkov, po 235. členu kazenskega zakonika.« Dodal pa je še: »Koliko časa naj bi Viktor Knavs preživel v zaporu, pa je še uganka.« Sodišče na podlagi navedb in dokazov tožeče stranke ter okoliščini, da se zaradi pasivnosti tožene stranke šteje, da so navedena dejstva v tožbi resnična, ugotavlja, da tožeča stranka ni bila nikoli obsojena, ni storila kaznivih dejanj utaje davkov ter nedovoljene trgovine po 226. in 235. členu tedanjega (jugoslovanskega) kazenskega zakonika, ni bila izbrisana iz kazenske evidence, ker zoper njo nikoli ni bilo obsodbe in nikoli ni bila v zaporu. Da je temu tako je potrdil Arhiv RS na zaprosilo tožeče stranke z dne 02.11.2016, ki je med drugim pojasnil, da: (1) Arhiv RS dejansko hrani arhivsko gradivo s podatki, ki so identični objavljenim o tožniku, in sicer v verziji, ki so jo v letu 2015

prevzeli od gospoda Dušana S. Lajovica, ki je digitalizirano kopijo CAE leta 2003 objavil na spletu (bolj poznano pod imenom udba.net), ter da te podatke, ki se razlikujejo le v zaporedni številki v izpisu evidence hranijo tudi v drugi verziji CAE, ki so jo v letu 2007 prevzeli od Uprave kriminalistične policije; (2) toženec kopije izseka iz CAE ni pridobil v Arhivu RS, saj mu Arhiv RS ni omogočil uporabe predmetnega zapisa. Zapis v CAE namreč vsebuje osebne podatke, varovane po 65/II členu ZVDAGA. Dostop do teh podatkov je omogočen le izjemoma, o čemer odloča Arhivska komisija, uporabniku takšnega gradiva pa je prepovedano razkrivanje podatkov tretjim osebam in kakršnokoli posredovanje v javnost; (3) je CAE v okviru RSNZ SRS vodila Uprava za informatiko, Arhiv RS pa od izročiteljev in pravnih naslednikov RSNZ SRS niti ob prevzemu niti ob kasnejših poizvedbah ni prevzel šifrantov, historiatov, pravnih podlag, navodil za vodenje evidence, torej dokumentov, ki bi pojasnjevali način vpisovanja in vodenja evidence oz. podroben pomen konkretnih zapisov v njej. Posledično lahko Arhiv RS pri nekaterih podatkih pojasnjuje njihov pomen le z večjo ali manjšo verjetnostjo; (4) Arhiv RS ne ve, v kakšnih primerih je bil v CAE vnesen podatek o vpisu v kazensko evidenco, prav tako ne more pojasniti zapisa »BRISAN«; (5) Arhiv RS prav tako ne more dati odgovorov na vprašanja, kaj pomenijo zapisi o tožniku, saj bi moral za to opraviti primerjavo podatkov CAE s podatki v fondih SI AS 2018, Kazenski evidenci, SI AS 1267, zavodih za izvrševanje kazenskih sankcij ter podatki v fondih sodišč, ki so sodila v posameznih kazenskih zadevah. Nadalje iz odgovora Okrožnega sodišča v Novem mestu izhaja, da je bila zoper tožnika 13.9.1978 uvedena preiskava zaradi kaznivega dejanja nedovoljene trgovine po 226. členu KZ, po končani preiskavi pa je bil spis 12.12.1978 vrnjen Javnemu tožilstvu v Novem mestu, ki je od pregona odstopilo, zato je bil 10.1.1979 izdan sklep o ustavitvi preiskave. Torej tudi iz navedenega izhaja, da tožnik nikoli ni bil v kazenskem postopku, kaj šele obsojen ali zaprt. Preiskava, ki je bila sprožena zoper tožnika zaradi suma kaznivega dejanja nedovoljene trgovine, je bila ustavljena, ker je tožilstvo od pregona odstopilo. Za kaznivo dejanje utaje davkov po 235. členu takratnega kazenskega zakonika pa ni podatkov niti o uvedbi preiskave. Glede na navedeno sodišče ugotavlja, da tožnik ni bil nikoli obsojen, ni storil kaznivih dejanj utaje davkov ter nedovoljene trgovine po 226. in 235. členu tedanjega (jugoslovanskega) kazenskega zakonika, ni bil izbrisan iz kazenske evidence in ni bil v zaporu in da je torej tožena stranka v članku objavila neresnična dejstva.

10. Pravica tožnika do časti in dobrega imena in pravica toženca do svobode izražanja sta ustavno varovani in hkrati omejeni s pravicami drugih (3. odstavek 15. člena Ustave RS). V koliziji dveh enakopravnih pravic je treba obe vsebinsko omejiti tako, da pri izvajanju pravice enega ne pride do prekomernega posega v pravico drugega. Tožeča stranka je navedla in s čemer se sodišče strinja, da ima vsak posameznik pravico do dobrega imena in časti. Zaradi pomembnosti te pravice je